

MO2. BASES DE DADES

UF3. llenguatges SQL: DCL i extensió procedimental

GESTIÓ D'USUARIS I PRIVILEGIS

Quins privilegis han de tenir?

GESTIÓ D'USUARIS I PRIVILEGIS

En un sistema informàtic les dades constitueixen un recurs valuós que ha d'estar controlat i gestionat estrictament.

Entenem per seguretat d'un sistema el conjunt de mecanismes de protecció enfront d'accessos no autoritzats, ja siguin intencionats o accidentals.

A més, si la informació fa referència a persones i s'emmagatzemen dades de naturalesa sensible ens caldrà saber quines són les obligacions legals que tenim.

GESTIÓ D'USUARIS I PRIVILEGIS

Quan utilitzem un sistema gestor de bases de dades (SGBD) per accedir a la informació emmagatzemada en una base de dades, primerament cal comprovar quines autoritzacions tenim sobre aquelles dades; d'això s'encarrega el component de seguretat de l'SGBD.

En un sistema d'informació (SI), les diferents aplicacions i usuaris de l'organització fan servir un únic conjunt de dades, anomenat base de dades corporativa, amb l'SGDB. D'una banda, això resol problemes de redundància, inconsistència i independència entre les dades i els programes i, de l'altra, fa que la seguretat esdevingui un dels problemes més importants en aquests entorns.

- Confidencialitat: cal protegir l'ús de la informació per part de persones no autoritzades. Això implica que un usuari només ha de poder accedir a la informació per a la qual té autorització i que a partir d'aquesta informació no podrà inferir altra informació que es consideri secreta.
- Integritat: la informació s'ha de protegir de modificacions no autoritzades; això també inclou tant la inserció de dades falses com la destrucció de dades.
- **Disponibilitat**: la informació ha d'estar disponible en el moment que li faci falta a l'usuari.

Definirem el concepte **amenaça** com tot aquell agent hostil que, de manera casual o intencionada i utilitzant una tècnica especialitzada, pot revelar o modificar la informació gestionada pel sistema.

- Amenaces no fraudulentes (accidents casuals)
- Amenaces fraudulentes (violacions intencionades)

- Amenaces no fraudulentes (accidents casuals):
 - desastres naturals o accidentals: normalment són accidents que danyen el maquinari del sistema, com per exemple aquells produïts per terratrèmols, inundacions o foc
 - errors del sistema: corresponen a tots aquells errors accidentals en el maquinari o en el programari que poden conduir a accessos no autoritzats
 - errors humans: corresponen a aquelles errades involuntàries derivades de l'acció dels usuaris en introduir dades o utilitzar aplicacions que treballen sobre aquestes

- Amenaces fraudulentes: generen violacions intencionades i són causades per dos tipus d'usuaris diferents:
 - usuaris autoritzats que abusen dels seus privilegis
 - agents hostils o usuaris impropis que executen accions de vandalisme sobre el programari o el maquinari del sistema o també lectures o escriptures de dades

Les violacions sobre una base de dades consisteixen en lectures, modificacions o esborraments incorrectes de les dades. Les conseqüències d'aquestes violacions es poden agrupar en tres categories:

- 1. Lectura inadequada d'informació. Causat per la lectura de dades per part d'usuaris no autoritzats mitjançant un accés intencionat o accidental. S'inclouen les violacions del secret derivades de les deduccions d'informació que es considera secreta.
- Modificació impròpia de les dades. Correspon a totes les violacions de la integritat de les dades per tractaments o modificacions fraudulentes d'aquestes. Les modificacions impròpies no involucren necessàriament lectures no autoritzades, ja que les dades es poden falsificar sense ser llegides.
- 3. Denegació de serveis. Correspon a accions que puguin impedir que els usuaris accedeixin a les dades o utilitzin els recursos que tenen assignats.

GESTIÓ D'USUARIS I PRIVILEGIS. NIVELLS DE SEGURETAT

- 1. Sistema gestor de base de dades: pot ser que alguns usuaris de la base de dades solament tinguin accés a una part limitada de la base de dades. Pot ser que altres usuaris tant sols tinguin autorització per fer consultes però que no puguin modificar les dades. És responsabilitat de l'administrador de l'SGBD que no es violin aquestes restriccions d'autorització.
- 2. Sistema operatiu: independentment del nivell de seguretat assolit en l'SGBD la debilitat de la seguretat del sistema operatiu pot servir com a mitjà per a accessos no autoritzats a la base de dades.

GESTIÓ D'USUARIS I PRIVILEGIS. NIVELLS DE SEGURETAT

- 3. Xarxa: atès que gairebé tots els sistemes de bases de dades permeten l'accés remot mitjançant terminals o xarxes, la seguretat en el nivell de programari de la xarxa és tan important com la seguretat física, tant a Internet com en les xarxes privades de les empreses.
- 4. Físic: els llocs on estan ubicats els sistemes d'informació cal que estiguin adequadament protegits contra l'entrada d'intrusos.
- 5. Humà: els usuaris han d'estar degudament autoritzats per reduir la possibilitat que algun doni accés a intrusos a canvi de suborns o d'altres favors.

GESTIÓ D'USUARIS I PRIVILEGIS. IDENTIFICACIÓ I AUTENTICACIÓ

La primera acció que cal fer per assolir la seguretat d'un sistema d'informació és la capacitat de verificar la identitat dels usuaris. Aquest procés està format per dues parts:

- Identificació: implica la manera en què l'usuari proporciona la seva identitat al sistema (veure qui és). Segons els requisits operacionals, una identitat pot descriure un individu, més d'un individu, o un o més individus només durant un període de temps.
- Autenticació: és la manera en què un individu estableix la validesa de la seva identitat (verificar que l'usuari és qui diu que és).

GESTIÓ D'USUARIS I PRIVILEGIS. CONTROL D'ACCÉS

Definim **control d'accés** com el conjunt de funcions de l'SGBD per assegurar que els accessos al sistema estan d'acord amb les regles establertes per la política de protecció fixada pel model de negoci.

El control d'accés es pot considerar format per dos components:

- Polítiques d'accés: defineixen els principis pels quals s'autoritza un usuari o es denega l'accés específic a un objecte de la base de dades.
- Mecanismes de seguretat: formats per tots aquells procediments que s'aplicaran a les consultes amb l'objectiu que els usuaris compleixin els principis anteriors.

GESTIÓ D'USUARIS I PRIVILEGIS. AUDITORIA

L'auditoria correspon a un conjunt de mecanismes per saber qui ha fet què, és a dir, portar un registre de qui fa tots els canvis i consultes a la base de dades. Més que un mecanisme de seguretat és un mecanisme per detectar el culpable.

S'utilitza per als casos següents:

- La investigació d'una activitat sospitosa.
- El monitoratge d'activitats específiques de la base de dades.

GESTIÓ D'USUARIS I PRIVILEGIS. AUDITORIA

El sistema d'auditoria ha de permetre diferents formes d'utilització:

- Auditar sentències. L'auditoria indicarà quan i qui ha utilitzat un tipus de sentència correcta. Per exemple, auditar totes les insercions o esborraments.
- Auditar objectes. El sistema auditarà cada vegada que es faci una operació sobre un objecte determinat.
- Auditar sentències sobre objectes, una versió combinada de les dues anteriors.
- Auditar usuaris o grups.

La informació que s'acostuma a emmagatzemar quan es fa una tasca d'auditoria és el nom de l'usuari, l'identificador de la sessió, l'identificador del terminal, el nom de l'objecte al qual s'ha accedit, l'operació executada o intentada, el codi complet de l'operació, la data i l'hora.

GESTIÓ D'USUARIS I PRIVILEGIS. FUNCIONS DEL DBMS ADMIN

Les funcions de l'administrador de la base de dades inclouen:

- 1. Definició de l'esquema. L'administrador crea l'esquema original de la base de dades escrivint un conjunt d'instruccions de definició de dades.
- 2. Definició de l'estructura i del mètode d'accés. Referent al programari client emprat i les diferents activitats relacionades amb l'emmagatzematge i recuperació utilitzant diferents estàndards.
- 3. Modificació de l'esquema i l'organització física. Els administradors de la base de dades fan canvis en l'esquema i l'organització física per reflectir les necessitats canviants dins de l'organització, o per fer alteracions en l'organització física per millorar-ne el rendiment.

GESTIÓ D'USUARIS I PRIVILEGIS. FUNCIONS DEL DBMS ADMIN

4. Concessió d'autorització per a l'accés a les dades. La concessió de diferents tipus d'autorització permet a l'administrador de la base de dades determinar a quines parts de la base de dades pot accedir cada usuari: la informació d'autorització es manté en una estructura de l'esquema especial que el sistema de base de dades consulta quan s'intenta fer l'accés a les dades.

GESTIÓ D'USUARIS I PRIVILEGIS. FUNCIONS DEL DBMS ADMIN

- 5. Manteniment rutinari. Alguns exemples d'activitats rutinàries de manteniment de l'administrador són:
 - a. Còpia de seguretat periòdica de la base de dades (cinta o servidors remots) per prevenir la pèrdua de dades a causa de desastres naturals.
 - b. Verificació de l'espai lliure necessari al disc per a les operacions habituals i incrementar-lo en cas que sigui necessari.
 - Supervisió de les tasques que s'executen a la base de dades i verificar que el rendiment no es degrada per tasques molt costoses iniciades per alguns usuaris.

DEFINICIÓ I MANIPULACIÓ DE DADES

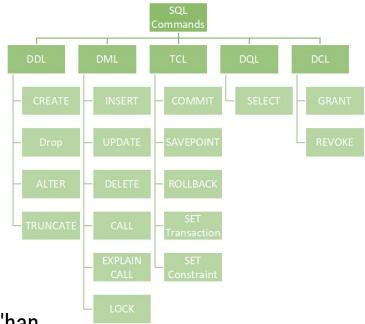
Sentències bàsiques DDL i DML en MySQL

MYSQL SERVER. SQL STATEMENTS

- DDL (Data Definition Language)
- 2. DQL (Data Query Language)
- 3. DML (Data Manipulation Language)
- 4. DCL (Data Control Language)
- 5. TCL (Transaction Control Language)

DCL (Data Control Language)

- GRANT, permet atorgar permisos.
- REVOKE, elimina els permisos que prèviament s'han concedit.

MYSQL SERVER. SETUP

Installació:

```
$sudo apt update
$sudo apt install mysql-server
```

```
//opcional <u>securitzar</u> el server
```

- Accés al MySQL server:
 \$mysql -u user -p
 (ens demanarà introduir password)
- 3. Mostrar les bases de dades actuals
 mysql> show databases;

MYSQL SERVER. CREATING AND SELECTING A DATABASE

1. Creació de la database (base de dades)

```
CREATE DATABASE [IF NOT EXISTS] database_name
[CHARACTER SET charset_name]
[COLLATE collation_name];
```

Server Character Set and Collation

CREATE DATABASE db_name CHARACTER SET latin1 COLLATE latin1_swedish_ci;

- 2. Accedir a la database (base de dades)
 mysql> use database_name;
- 3. Mostrar les taules de la database en ús mysql> show tables;

4. Creació d'una taula

```
CREATE TABLE [IF NOT EXISTS] table_name(
    column1 datatype,
    column2 datatype,
    column3 datatype
);
```

```
CREATE TABLE pet (
name VARCHAR(20),
owner VARCHAR(20),
species VARCHAR(20),
sex CHAR(1),
birth DATE,
death DATE
);
```

5. Visualització de l'estructura de la taula mysql> describe table_name;

```
mysql> describe pet;
 Field
                                        Default
          Type
                                                   Extra
                                  Key
          | varchar(20)
                           YES
                                        NULL
  name
            varchar(20)
                          YES
                                        NULL
  owner
            varchar(20)
  species
                          YES
                                        NULL
            char(1)
                          YES
                                        NULL
  sex
  birth
            date
                           YES
                                        NULL
  death
            date
                           YES
                                        NULL
6 rows in set (0,01 sec)
```

6. Modificació d'una taula (afegir columnes)

ALTER TABLE table_name ADD column_name columntype;

```
ALTER TABLE pet ADD id int;
ALTER TABLE pet ADD PRIMARY KEY (id);
ALTER TABLE pet MODIFY COLUMN sex char NOT NULL;
ALTER TABLE pet MODIFY COLUMN id INT auto_increment;
ALTER TABLE pet DROP COLUMN sex;
```

7. Creació d'una taula (estructura general)

```
CREATE TABLE [IF NOT EXISTS] table_name(
    column1 datatype NOT NULL AUTO_INCREMENT,
    column2 datatype NOT NULL,
    column3 datatype DEFAULT NULL,
    PRIMARY KEY (column1),
    FOREIGN KEY (column2) REFERENCES tbl_name (col3)
);
```

<u>Definicions de la taula</u>

MYSQL SERVER. ADDING DATA TO A TABLE

8. Inserció de valors en una taula

```
INSERT INTO table_name [(col_name [, col_name] ...)]
{ (VALUES | VALUE) (value_list) [, (value_list)] ... }
```

```
INSERT INTO pet (name, owner, species, sex, birth, date) VALUES
('Puffball','Diane','hamster','f','1999-03-30',NULL);
```

```
INSERT INTO pet VALUES
('Puffball','Diane','hamster','f','1999-03-30',NULL);
```

<u>Tipus d'insercions</u>

MYSQL SERVER. RETRIEVING DATA FROM A TABLE

9. Selecció de dades d'una o diverses taules

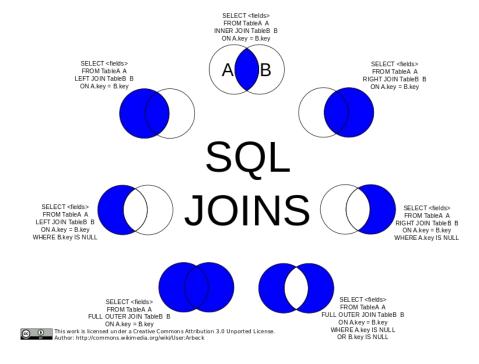
```
SELECT [(col_name [, col_name] ...)] FROM table_name
{ WHERE... }
```

```
SELECT * FROM pet WHERE name = 'Bowser';
SELECT * FROM pet WHERE (species = 'cat' AND sex = 'm')
    OR (species = 'dog' AND sex = 'f');
SELECT name, birth FROM pet ORDER BY birth DESC;
```

<u>Tipus de queries (consultes)</u>

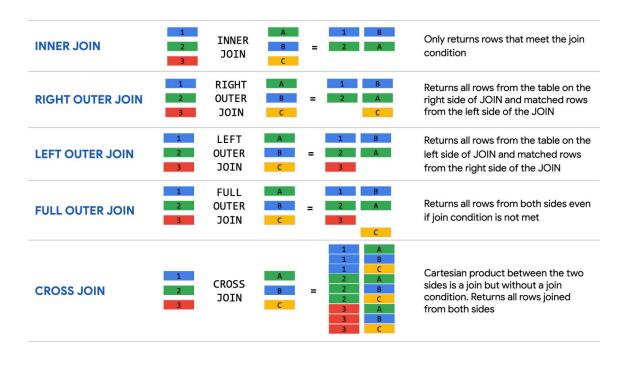
MYSQL SERVER. RETRIEVING DATA FROM A TABLE

9. Selecció de dades d'una o diverses taules

MYSQL SERVER. RETRIEVING DATA FROM A TABLE

9. Selecció de dades d'una o diverses taules

MYSQL SERVER. UPDATING DATA IN A TABLE

10. Modificació de registres d'una taula

```
UPDATE [LOW_PRIORITY] [IGNORE] table_name
   SET assignment_list
   [WHERE where_condition]
```

```
UPDATE pet SET owner = 'Kerry' WHERE name = 'Fluffy';
```

Important! Cal indicar a quin registre es vol aplicar la modificació

<u>Actualització de registres</u>

MYSQL SERVER. DELETING DATA FROM A TABLE

11. Eliminació de registres d'una taula

```
DELETE [LOW_PRIORITY] [IGNORE]
FROM table_name
[WHERE where_condition]
```

```
DELETE FROM pet WHERE name = 'Fluffy';
DELETE FROM pet;
```

Eliminació de registres

MYSQL SERVER. CONSTRAINTS

Podem aplicar les següents restriccions sobre les columnes de la taula:

- NOT NULL o NULL: Indica si la columna permet emmagatzemar valors nuls o no.
- DEFAULT: Permet indicar un valor inicial per defecte si no especifiquem cap en la inserció.
- AUTO_INCREMENT: Serveix per a indicar que és una columna autonumèrica. El seu valor s'incrementa automàticament en cada inserció d'una fila. Només s'utilitza en camps de tipus sencer.
- UNIQUE KEY: Indica que el valor de la columna és únic i no poden aparèixer dos valors iguals en la mateixa columna.
- PRIMARY KEY: Per a indicar que una columna o vàries són clau primària.
- CHECK: Ens permet realitzar restriccions sobre una columna. En les versions prèvies a MySQL 8.0 aquestes restriccions no s'aplicaven, només s'analitzava la sintaxi però eren ignorades pel sistema gestor de base de dades. A partir de la versió de MySQL 8.0 ja sí que s'apliquen les restriccions definides amb CHECK.

MYSQL SERVER. CONSTRAINTS

Restriccions a les Foreign Keys:

ON DELETE i ON UPDATE: Ens permeten indicar l'efecte que provoca l'esborrat o l'actualització de les dades que estan referenciats per claus alienes. Les opcions que podem especificar són les següents:

- RESTRICT: Impedeix que es puguin actualitzar o eliminar les files que tenen valors referenciats per claus alienes. És l'opció per defecte en MySQL.
- CASCADE: Permet actualitzar o eliminar les files que tenen valors referenciats per claus alienes.
- SET NULL: Assigna el valor NULL a les files que tenen valors referenciats per claus alienes.
- NO ACTION: És una paraula clau de l'estàndard SQL. En MySQL és equivalent a RESTRICT.
- SET DEFAULT: No és possible utilitzar aquesta opció quan treballem amb el motor d'emmagatzematge InnoDB. Es pot consultar més informació en la documentació oficial de MySQL.

PROGRAMACIÓ DE BASES DE DADES AMB GUIONS

Triggers, procediments i funcions

PROGRAMACIÓ DE BASES DE DADES AMB GUIONS

Els **procedures** (procediments), **functions** (funcions) i **triggers** (disparadors) de MySQL són objectes que contenen codi SQL i s'emmagatzemen associats a una base de dades.

PROGRAMACIÓ DE BASES DE DADES AMB GUIONS

Procediment emmagatzemat

És un objecte que es crea amb la sentència create procedure i s'invoca amb la sentència call. Un procediment pot tenir zero o molts paràmetres d'entrada i zero o molts paràmetres de sortida.

PROGRAMACIÓ DE BASES DE DADES AMB GUIONS

Funció emmagatzemada

És un objecte que es crea amb la sentència create function i s'invoca amb la sentència select o dins d'una expressió. Una funció pot tenir zero o molts paràmetres d'entrada i sempre retorna un valor, associat al nom de la funció.

PROGRAMACIÓ DE BASES DE DADES AMB GUIONS

Trigger

És un objecte que es crea amb la sentència create trigger i ha d'estar associat a una taula. Un trigger s'activa quan ocorre un esdeveniment d'inserció, actualització o esborrat, sobre la taula a la qual està associat.

L'objectiu principal és executar una acció quan es produeix un event (succeeix alguna cosa).

AUTOMATITZACIÓ DE TASQUES

TRIGGERS

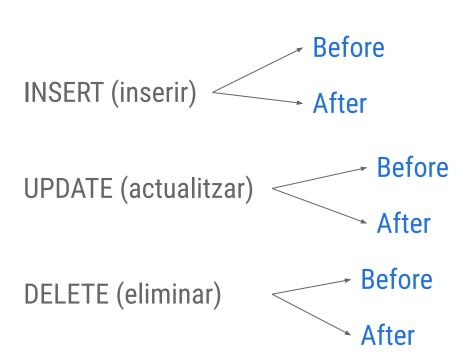
Un trigger és un objecte de la base de dades que està associat amb una taula i que s'activa quan té lloc un esdeveniment sobre la taula.

Els esdeveniments que poden tenir lloc sobre la taula són:

- INSERT: El *trigger* s'activa quan s'insereix una nova fila sobre la taula associada.
- UPDATE: El *trigger* s'activa quan s'actualitza una fila sobre la taula associada.
- DELETE: El trigger s'activa quan s'elimina una fila sobre la taula associada.

Quan s'executen?


```
CREATE
    [DEFINER = { user | CURRENT_USER }]
    TRIGGER trigger_name
    trigger_time trigger_event
    ON tbl_name FOR EACH ROW
    [trigger_order]
    trigger_body
trigger_time: { BEFORE | AFTER }
trigger_event: { INSERT | UPDATE | DELETE }
trigger_order: { FOLLOWS | PRECEDES } other_trigger_name
   Valid SQL routine statement
```

DELIMITER

Per a definir un procediment emmagatzemat és necessari modificar temporalment el caràcter separador que s'utilitza per a delimitar les sentències SQL.

El caràcter separador que s'utilitza per defecte en SQL és el punt i coma (;). En els exemples que realitzarem en aquesta unitat utilitzarem els caràcters // per a delimitar les instruccions SQL, però és possible utilitzar qualsevol altre caràcter (\$\$, |).

Els triggers permeten l'accés als valors des de la taula amb finalitats de comparació utilitzant els nous i els antics. La disponibilitat dels modificadors depèn de l'esdeveniment d'activació que utilitzeu:

Trigger Event	OLD	NEW
INSERT	No	Yes
UPDATE	Yes	Yes
DELETE	Yes	No

```
delimiter //
CREATE TRIGGER article ai AFTER INSERT ON article
FOR EACH ROW
    INSERT INTO log_article (codi_article, usuari, data)
    VALUES (NEW.codi article, CURRENT USER(), NOW()); //
delimiter;
delimiter //
CREATE TRIGGER article_au AFTER UPDATE ON article
FOR EACH ROW
    INSERT INTO log_article (codi_article, usuari, data, codi_article_old)
    VALUES (NEW.codi article, CURRENT USER(), NOW(), OLD.codi article); //
delimiter ;
```

DECLARE

És possible declarar variables locals amb la paraula reservada DECLARE a funcions, procediments i triggers.

```
DECLARE var_name [, var_name] ... type [DEFAULT value]
```

L'àmbit d'una variable local serà el bloc BEGIN i END del procediment o la funció on ha estat declarada.

DECLARE total INT UNSIGNED;

Estructures de control: IF-THEN-ELSE

```
IF search_condition THEN statement_list
    [ELSEIF search_condition THEN statement_list] ...
    [ELSE statement_list]
END IF
```

```
BEGIN

IF NEW.nota < 0 THEN

set NEW.nota = 0;

ELSEIF NEW.nota > 10 THEN

set NEW.nota = 10;

END IF;

END

el bloc BEGIN...END

s'utilitza per a

escriure

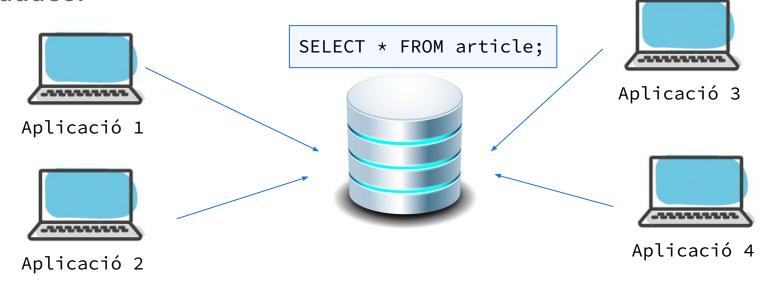
sentències

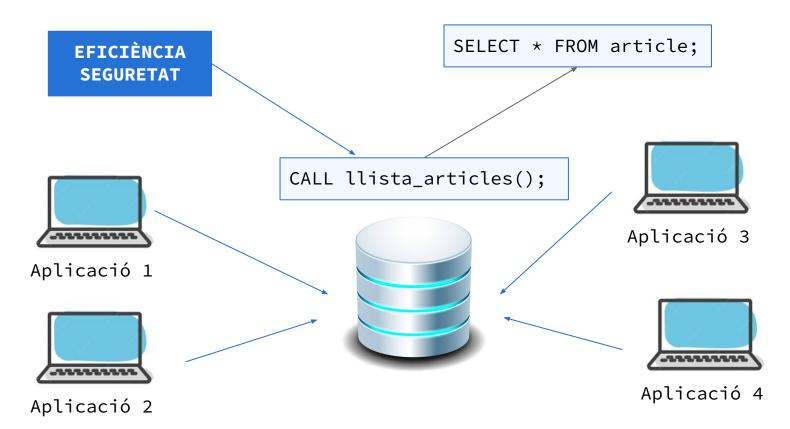
compostes
```

```
delimiter //
CREATE TRIGGER article_ai AFTER INSERT ON article
  FOR EACH ROW
  BEGIN
      DECLARE total_productes INT;
      DECLARE total_quantitat INT;
      SELECT COUNT(*)
      INTO total_productes
      FROM article;
      SELECT SUM(preu*quantitat)
      INTO total_quantitat
      FROM article;
      IF total_productes > 0 THEN
            INSERT INTO stats_article(id_accio, total_productes, total_quantitat, data)
            VALUES(NULL, total_productes, total_quantitat, NOW());
      END IF;
  END;
delimiter;
```

AUTOMATITZACIÓ DE TASQUES

Un *procedure* (procediment emmagatzemat) és un conjunt d'instruccions SQL que s'emmagatzema associat a una base de dades.

Hi ha 4 tipus de *procedures* en MySQL:

- sense paràmetres
- amb paràmetres d'entrada
- amb paràmetres de sortida
- amb paràmetres d'entrada/sortida

Sense paràmetres

Un procediment sense paràmetres no rep cap valor d'entrada o emet una sortida indirectament. Es crida simplement amb el seu nom de procediment seguit dels parèntesi () (sense cap paràmetre dins). S'utilitza per a consultes senzilles.

```
delimiter //
CREATE PROCEDURE llista_articles()
SELECT * FROM article;//
CALL llista_articles();
```

Amb paràmetres d'entrada

S'indiquen mitjançant la paraula reservada IN davant del nom del paràmetre. Aquests paràmetres no poden canviar el seu valor dins del procediment, és a dir, quan el procediment finalitzi aquests paràmetres tindran el mateix valor que tenien quan es va fer l'anomenada al procediment.

Amb paràmetres de sortida

S'indiquen posant la paraula reservada OUT davant del nom del paràmetre. Aquests paràmetres canvien el seu valor dins del procediment. Quan es fa l'anomenada al procediment comencen amb un valor inicial i quan finalitza l'execució del procediment poden acabar amb un altre valor diferent.

Amb paràmetres d'entrada/sortida

És una combinació dels tipus IN i OUT. Aquests paràmetres s'indiquen posant la paraula reservada IN/OUT davant del nom del paràmetre.

```
CREATE
    [DEFINER = { user | CURRENT_USER }]
    PROCEDURE sp_name ([proc_parameter[,...]])
    [characteristic ...] routine_body
proc_parameter:
    [ IN | OUT | INOUT ] param_name type
func_parameter:
    param_name type
type:
   Any valid MySQL data type
characteristic:
    COMMENT 'string'
   LANGUAGE SQL
    [NOT] DETERMINISTIC
   { CONTAINS SQL | NO SQL | READS SQL DATA | MODIFIES SQL DATA }
   SQL SECURITY { DEFINER | INVOKER }
routine_body:
    Valid SOL routine statement
```

```
delimiter //
CREATE PROCEDURE llistar_productes(IN proc_codi VARCHAR(6))
BEGIN
    SELECT *
    FROM article
    WHERE article.codi_article = proc_codi;
END //
delimiter;
```

```
delimiter //
CREATE PROCEDURE max_preus(OUT m_preu FLOAT)
BEGIN
  SELECT MAX(preu)
  INTO m_preu
  FROM article;
END //
delimiter;
CALL max_preus(@m_preu); -- assigna el valor al paràmetre
                           -- mostra el valor del paràmetre
SELECT @m_preu;
```

Una function (funció emmagatzemada) és un conjunt d'instruccions SQL que s'emmagatzema associada a una base de dades.

És un objecte que es crea amb la sentència create function i s'invoca amb la sentència select o dins d'una expressió. Una funció pot tenir zero o molts paràmetres d'entrada i sempre retorna un valor, associat al nom de la funció.

AUTOMATITZACIÓ DE TASQUES

FUNCTIONS

Tots els paràmetres són d'entrada, per tant, no serà necessari utilitzar la paraula reservada IN davant del nom dels paràmetres. Sempre retornarà un valor de sortida, associat al nom de la funció.

En la definició de la capçalera de la funció cal definir el tipus de dada que retorna amb la paraula reservada RETURNS i en el cos de la funció s'ha d'incloure la paraula reservada RETURN, per a retornar el valor de la funció.

```
CREATE
    [DEFINER = { user | CURRENT_USER }]
    FUNCTION sp_name ([func_parameter[,...]])
    RETURNS type
    [characteristic ...] routine_body
func_parameter:
    param_name type
type:
   Any valid MySQL data type
characteristic:
    COMMENT 'string'
   LANGUAGE SQL
    [NOT] DETERMINISTIC
   { CONTAINS SQL | NO SQL | READS SQL DATA | MODIFIES SQL DATA }
   SQL SECURITY { DEFINER | INVOKER }
routine_body:
    Valid SQL routine statement
```

Característiques

- DETERMINISTIC: Indica que la funció sempre retorna el mateix resultat quan s'utilitzen els mateixos paràmetres d'entrada.
- NOT DETERMINISTIC: Indica que la funció no sempre retorna el mateix resultat, encara que s'utilitzin els mateixos paràmetres d'entrada. Aquesta és l'opció que se selecciona per defecte quan no s'indica una característica de manera explícita.
- CONTAINS SQL: Indica que la funció conté sentències SQL, però no conté sentències de manipulació de dades. Alguns exemples de sentències SQL que poden aparèixer en aquest cas són operacions amb variables (Ej: SET @x = 1) o ús de funcions de MySQL (Ej: SELECT NOW();) entre altres. Però en cap cas apareixeran sentències d'escriptura o lectura de dades.
- NO SQL: Indica que la funció no conté sentències SQL.
- READS SQL DATA: Indica que la funció no modifica les dades de la base de dades i que conté sentències de lectura de dades, com la sentència SELECT.
- MODIFIES SQL DATA: Indica que la funció sí que modifica les dades de la base de dades i que conté sentències com INSERT, UPDATE o DELETE.

Per a poder crear una funció en MySQL és necessari indicar almenys una d'aquestes tres característiques:

- DETERMINISTIC
- NO SQL
- READS SQL DATA

Si no s'indica almenys una d'aquestes característiques, obtindrem el següent missatge d'error:

```
ERROR 1418 (HY000): This function has none of DETERMINISTIC, NO SQL, or READS SQL DATA in its declaration and binary logging is enabled (you *might* want to use the less safe log_bin_trust_function_creators variable)
```

```
delimiter //
CREATE FUNCTION comptar_productes(codi_tipus INT(4))
RETURNS INT
DETERMINISTIC
                                          mysql> SELECT comptar_productes(1);
BEGIN
  DECLARE total INT;
                                            comptar_productes(1)
  SET total = (
    SELECT COUNT(*)
    FROM article
                                          1 row in set (0,00 sec)
    WHERE article.codi tipus = codi tipus);
  RETURN total;
END //
delimiter ;
SELECT comptar_productes(1);
```

AUTOMATITZACIÓ DE TASQUES

ELEMENTS COMUNS

ELEMENTS COMUNS

Els elements que es poden utilitzar a les tasques automatitzades són els següents:

- BEGIN ... END bloc
- DECLARE statement
- Flow control statements
 - Condicionals
 - Iteratives

ESTRUCTURES DE CONTROL

Instruccions condicionals

Hi ha dues estructures de control condicionals:

- If-Then-Else
- Case

ESTRUCTURES DE CONTROL CONDICIONALS

If-Then-Else statement

```
IF search_condition THEN statement_list
    [ELSEIF search_condition THEN statement_list] ...
    [ELSE statement_list]
END IF
```

ESTRUCTURES DE CONTROL CONDICIONALS

CASE statement

```
CASE case_value

WHEN when_value THEN statement_list

[WHEN when_value THEN statement_list] ...

[ELSE statement_list]

END CASE
```

```
CASE

WHEN search_condition THEN statement_list

[WHEN search_condition THEN statement_list] ...

[ELSE statement_list]

END CASE
```

ESTRUCTURES DE CONTROL CONDICIONALS

```
CASE customerCountry
WHEN 'USA' THEN
    SET pShipping = '2-day Shipping';
WHEN 'Canada' THEN
    SET pShipping = '3-day Shipping';
ELSE
    SET pShipping = '5-day Shipping';
END CASE;
```

```
delimiter //
CREATE PROCEDURE GetCustomerShipping(
    IN pCustomerNUmber INT,
    OUT pShipping
                      VARCHAR (50)
BEGIN
    DECLARE customerCountry VARCHAR(100);
    SELECT country INTO customerCountry
    FROM customers
    WHERE customerNumber = pCustomerNUmber;
    CASE customerCountry
        WHEN 'USA' THEN
        SET pShipping = '2-day Shipping';
        WHEN 'Canada' THEN
        SET pShipping = '3-day Shipping';
    ELSE
       SET pShipping = '5-day Shipping';
    END CASE;
   END //
delimiter :
```

ESTRUCTURES DE CONTROL CONDICIONALS

```
delimiter //
CREATE PROCEDURE GetDelivervStatus(
    IN pOrderNumber INT,
    OUT pDeliveryStatus VARCHAR(100)
BEGIN
    DECLARE waitingDay INT DEFAULT 0;
    SELECT
        DATEDIFF (requiredDate, shippedDate)
    INTO waitingDay
    FROM orders
    WHERE orderNumber = pOrderNumber;
    CASE
        WHEN waitingDay = 0 THEN
            SET pDeliveryStatus = 'On Time';
        WHEN waitingDay >= 1 AND waitingDay < 5 THEN
            SET pDeliveryStatus = 'Late';
        WHEN waitingDay >= 5 THEN
            SET pDeliveryStatus = 'Very Late';
        FLSE
            SET pDeliveryStatus = 'No Information';
    END CASE:
   END //
delimiter ;
```

ESTRUCTURES DE CONTROL

Instruccions iteratives

Hi ha tres estructures de control iteratives:

- While
- Repeat
- Loop

While

```
[begin_label:] WHILE search_condition DO
    statement_list
END WHILE [end_label]
```

```
BEGIN
     DECLARE x INT;
     DECLARE string_value varchar(20);
     SET x = 1;
     SET string_value = "";
     WHILE x \le 5 DO
         SET string_value = CONCAT(string_value,x," , ");
         SET x = x + 1;
     END WHILE;
     SELECT string_value;
END
```

Repeat

```
[begin_label:] REPEAT
    statement_list
UNTIL search_condition
END REPEAT [end_label]
```

```
BEGIN
     DECLARE x INT;
     DECLARE string_value varchar(20);
     SET x = 1;
     SET string_value = "";
     REPEAT
             SET string_value = CONCAT(string_value,x," , ");
            SET x = x + 1;
     UNTIL x > 5
     END REPEAT;
     SELECT string_value;
END
```

Loop

```
[begin_label:] LOOP
    statement_list
END LOOP [end_label]
```

```
BEGIN
     DECLARE x INT;
     DECLARE string_value varchar(20);
     SET x = 1;
     SET string_value = "";
     label_loop: LOOP
               IF x > 5 THEN
                    LEAVE label_loop;
               END IF;
               SET string_value = CONCAT(string_value,x,",");
               SET x = x + 1;
          END LOOP;
     SELECT string_value;
END
```

ITERATE = CONTINUE THE LOOP BUT ESCAPE AT SOME CONDITION

LEAVE = TERMINATE THE RUNNING LOOP

```
DECLARE x INT:
DECLARE string value varchar(20);
SET x = 1;
SET string value = "";
label loop: LOOP
    IF x >= 20 THEN
        LEAVE label loop;
    END IF:
    SET x = x + 1;
    IF (x mod 2) THEN
        ITERATE label loop;
    ELSE
        SET string value = CONCAT(string value, x, ", ");
    END IF:
END LOOP;
SELECT string value;
```

BEGIN

AUTOMATITZACIÓ DE TASQUES

```
DECLARE handler_action HANDLER
    FOR condition_value [, condition_value] ...
    statement
handler_action: {
    CONTINUE
    EXIT
    UNDO
condition_value: {
    mysql_error_code
    SQLSTATE [VALUE] sqlstate_value
    condition name
    SQLWARNING
    NOT FOUND
    SQLEXCEPTION
```

Les accions possibles que podem seleccionar com handler action són:

- CONTINUE: L'execució del programa continua.
- EXIT: Acaba l'execució del programa.
- UNDO: No està suportat en MySQL.

```
DECLARE CONTINUE HANDLER FOR 1051
BEGIN
-- body of handler
END;
```

```
DECLARE CONTINUE HANDLER FOR SQLSTATE '42S02'
BEGIN
-- body of handler

END;

S'executarà quan la variable SQLSTATE tingui el valor 42S02
```

```
DECLARE CONTINUE HANDLER FOR SQLWARNING

BEGIN

-- body of handler

END;

S'executarà quan SQLSTATE tingui el valor 01
```

```
CREATE TABLE usuari (id_usuari INT, PRIMARY KEY (id_usuari));
DELIMITER //
CREATE PROCEDURE handlerdemo ()
BEGIN
  DECLARE CONTINUE HANDLER FOR SQLSTATE '23000' SELECT 'Aquí es
produeix error';
  INSERT INTO usuari VALUES (1);
  SELECT 'Missatge després del primer insert';
  INSERT INTO usuari VALUES (1);
  SELECT 'Missatge després del segon insert';
  INSERT INTO usuari VALUES (2);
  SELECT 'Missatge després del tercer insert';
END //
DELIMITER;
CALL handlerdemo();
```

```
CREATE TABLE usuari (id_usuari INT, PRIMARY KEY (id_usuari));
DELIMITER //
CREATE PROCEDURE handlerdemo ()
BEGIN
  DECLARE EXIT HANDLER FOR SQLSTATE '23000' SELECT 'Aquí es produeix
error';
  INSERT INTO usuari VALUES (1);
  SELECT 'Missatge després del primer insert';
  INSERT INTO usuari VALUES (1);
  SELECT 'Missatge després del segon insert';
  INSERT INTO usuari VALUES (2);
  SELECT 'Missatge després del tercer insert';
END //
DELIMITER;
CALL handlerdemo();
```

AUTOMATITZACIÓ DE TASQUES

CURSORS

CURSORS

Un cursor és una estructura de control que **permet emmagatzemar un conjunt de files** d'una taula en una estructura de dades que **podem recórrer de manera seqüencial**. Així, en comptes d'obtenir tots els resultats d'una consulta d'una sola vegada, un cursor permet obtenir els resultats d'un en un, per a poder processar-los de manera individual i poder realitzar operacions més complexes.

Els cursors tenen les següents propietats:

- Asensitive: El servidor pot o no fer una còpia de la seva taula de resultats.
- Read only: són de només lectura. No permeten actualitzar les dades.
- Nonscrollable: només poden ser recorreguts en una direcció i no podem saltar-nos files.

Quan declarem un cursor dins d'un procediment emmagatzemat ha d'aparèixer abans de les declaracions dels manejadores d'errors (HANDLER) i després de la declaració de variables locals.

CURSORS

DECLARE cursor_name CURSOR FOR select_statement ← Declaració del cursor Obertura del cursor OPEN cursor_name DECLARE CONTINUE HANDLER FOR NOT FOUND ... Tractament d'errors FETCH [[NEXT] FROM] cursor_name INTO var_name [, var_name] .. Obtenció de cada fila Tancament del cursor CLOSE cursor_name

AUTOMATITZACIÓ DE TASQUES. CURSORS

END//

```
BEGIN
  DECLARE done INT DEFAULT FALSE;
  DECLARE producte_actual VARCHAR(50);
  DECLARE data_actual DATE;
  DECLARE total FLOAT;
  DECLARE cur CURSOR FOR SELECT producte, data, SUM(quantitat * preu) FROM vendes GROUP BY
producte, data;
  DECLARE CONTINUE HANDLER FOR NOT FOUND SET done = TRUE;
  OPEN cur;
  read loop: LOOP
     FETCH cur INTO producte_actual, data_actual, total;
     IF done THEN
         LEAVE read loop;
     END IF;
     SELECT CONCAT(producte_actual, ' - ', data_actual, ': $', total) AS resultat;
  END LOOP;
  CLOSE cur;
```

CURSORS

En quin cas hem de fer servir un cursor?

- Quan es requereixi realitzar operacions de fila per fila en grans conjunts de dades.
- Quan es requereixi processar dades de manera seqüencial. Per exemple, per a actualitzar registres en funció de valors de files anteriors.
- Quan es requereixi controlar el procés de forma més granular, com detenir o continuar el procés en funció d'una condició específica.

```
CREATE PROCEDURE actualizar cantidad articulos()
BEGIN
   DECLARE codigo_articulo VARCHAR(6);
   DECLARE nombre_articulo VARCHAR(25);
   DECLARE precio FLOAT;
   DECLARE cantidad_actual INT;
   DECLARE cantidad_anterior INT;
   DECLARE cursor_articulos CURSOR FOR SELECT codi_article,
nom_article, preu, quantitat FROM article;
```

DELIMITER \$\$

AUTOMATITZACIÓ DE TASQUES

VIEWS

VIEWS

Les vistes (VIEWS) són consultes emmagatzemades produeixen quan s'invoquen un conjunt de resultats. Una vista actua com una taula virtual.

```
CREATE
    [OR REPLACE]
    [ALGORITHM = {UNDEFINED | MERGE | TEMPTABLE}]
    [DEFINER = user]
    [SQL SECURITY { DEFINER | INVOKER }]
    VIEW view_name [(column_list)]
    AS select_statement
    [WITH [CASCADED | LOCAL] CHECK OPTION]
```

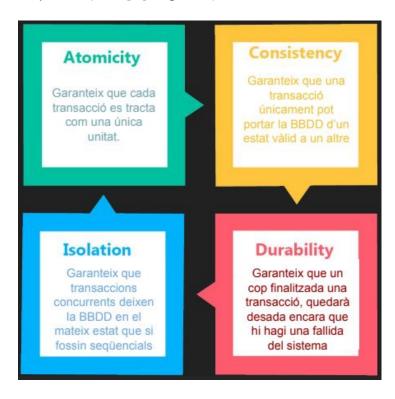
Una transacció SQL és un conjunt de sentències SQL que s'executen formant una unitat lògica de treball (LUW de l'anglès Logic Unit of Work), és a dir, de forma indivisible o atòmica.

Una transacció SQL finalitza amb un COMMIT, per a acceptar tots els canvis que la transacció ha realitzat en la base de dades, o un ROLLBACK per a desfer-los.

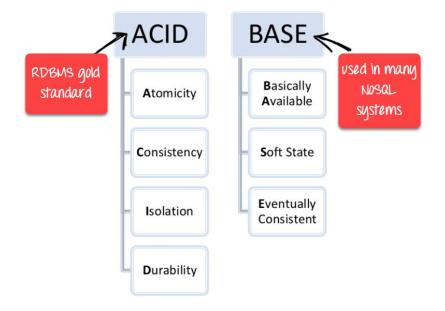
MySQL ens permet realitzar transaccions en les seves taules si fem ús del motor d'emmagatzematge *InnoDB* (*MyISAM* no permet l'ús de transaccions).

L'ús de transaccions ens permet realitzar operacions de manera segura i recuperar dades si es produeix alguna fallada en el servidor durant la transacció, però d'altra banda les transaccions poden augmentar el temps d'execució de les instruccions.

Les transaccions han de complir les quatre propietats ACID (*Atomicity*, *Consistency*, *Isolation* i *Durability*).

- Atomicitat: una transacció és indivisible, o s'executen totes la sentències o no s'executa cap.
- Consistència: assegura que després d'una transacció la base de dades estarà en un estat vàlid i consistent.
- Aïllament: garanteix que cada transacció està aïllada de la resta de transaccions i que l'accés a les dades es farà de manera exclusiva.
- Durabilitat: els canvis que realitza una transacció sobre la base de dades són permanents.

BASE (Basically Available, Soft state, Eventual consistency) és el contrari de ACID (Atomicity, Consistency, Isolation and Durability)

Els passos per a realitzar una transacció en MySQL són els següents:

- Indicar que realitzarem una transacció amb la sentència START TRANSACTION,
 BEGIN O BEGIN WORK.
- Realitzar les operacions de manipulació de dades sobre la base dades (inserir, actualitzar o esborrar files).
- Si les operacions s'han realitzat correctament i volem que els canvis s'apliquin de manera permanent sobre la base de dades usarem la sentència COMMIT. No obstant això, si durant les operacions ocorre algun error i no volem aplicar els canvis realitzats podem desfer-los amb la setencia ROLLBACK.

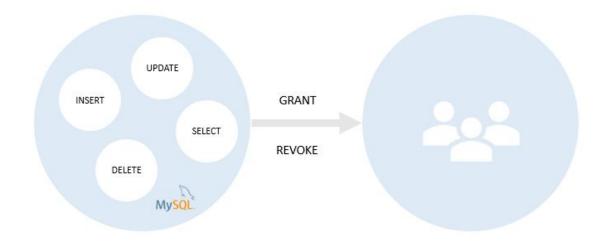
```
START TRANSACTION
    [transaction_characteristic [, transaction_characteristic] ...]
transaction_characteristic: {
    WITH CONSISTENT SNAPSHOT
    READ WRITE
   READ ONLY
BEGIN [WORK]
COMMIT [WORK] [AND [NO] CHAIN] [[NO] RELEASE]
ROLLBACK [WORK] [AND [NO] CHAIN] [[NO] RELEASE]
SET autocommit = \{0 \mid 1\}
```

GESTIÓ D'USUARIS I PRIVILEGIS

Contro d'accés amb MySQL Server

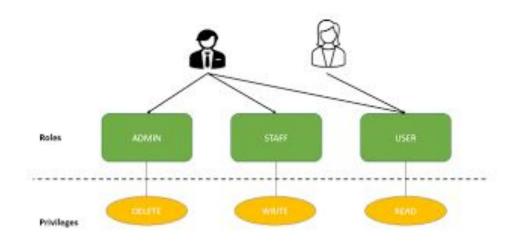
MYSQL. GESTIÓ D'USUARIS I PRIVILEGIS

MySQL permet controlar l'accés a les bases de dades mitjançant l'ús de permisos. Els permisos s'atorguen als usuaris i es defineixen a nivell de la base de dades, la taula o la columna.

MYSQL. USUARIS

- L'usuari identifica un sistema o una persona que vol connectar-se a la db.
- L'usuari tindrà un nom i una contrasenya.
- És un element bàsic del DBMS.

MYSQL. USERS. ACCOUNT MANAGEMENT STATEMENTS

Creació d'usuaris

```
CREATE USER 'user'@'localhost' IDENTIFIED BY 'mypassword';

CREATE USER 'benny'@'localhost' IDENTIFIED BY 'mypassword!';

CREATE USER 'benny'@'localhost' IDENTIFIED BY 'Password123#@!';

DROP USER 'user'@'localhost';
```

SELECT USER, HOST FROM MYSQL.USER;

MYSQL. ROLS

En MySQL es poden crear grups d'usuaris mitjançant l'ús de rols. Els rols són un conjunt de privilegis que s'assignen a un grup d'usuaris, en lloc d'assignar-los individualment a cada usuari.

Per a utilitzar rols en MySQL, és necessari treballar en la versió 8.0 o superior. A més, proporciona la possibilitat de crear rols amb nivells de jerarquia, la qual cosa permet definir rols "pare" i rols "fill". Els rols "fill" hereten els privilegis dels rols "pare", facilitant encara més la gestió dels permisos dels usuaris.

MYSQL. ROLES. ACCOUNT MANAGEMENT STATEMENTS

Creació d'un rol

```
CREATE ROLE 'app_developer', 'app_read', 'app_write';
```

Assignació de permisos a un rol

```
GRANT ALL ON app_db.* TO 'app_developer';
GRANT SELECT ON app_db.* TO 'app_read';
GRANT INSERT, UPDATE, DELETE ON app_db.* TO 'app_write';
```

MYSQL. PRIVILEGES

- Determinen els permisos que tindrà un usuari o un rol.
- Els permisos poden ser de tres tipus: lectura, escriptura i execució
 - ALL Permet l'accés complet a una base de dades específica. Si no s'especifica una base de dades, permet l'accés complet a la totalitat de MySQL.
 - CREATE Permet que un usuari creï bases de dades i taules.
 - DELETE Permet a un usuari suprimir files d'una taula.
 - DROP Permet a un usuari deixar anar bases de dades i taules.
 - EXECUTE Permet que un usuari executi rutines emmagatzemades.
 - OPCIÓ DE SUBVENCIÓ Permet a un usuari concedir o eliminar els privilegis d'un altre usuari.
 - INSERT Permet a un usuari inserir files des d'una taula.
 - SELECT Permet que un usuari seleccioni dades d'una base de dades.
 - SHOW DATABASES Permet a un usuari veure una llista de totes les bases de dades.
 - UPDATE Permet a un usuari actualitzar files en una taula.

MYSQL. RESUM

1. Crear un nou usuari:

```
CREATE USER 'nom_usuari'@'host' IDENTIFIED BY 'pass';
```

2. Concedir privilegis a un usuari:

```
GRANT privilegi ON nom_bd.nom_taula TO
'nom_usuari'@'host';
```

3. Revocar privilegis a un usuari:

```
REVOKE privilegi ON nom_bd.nom_taula FROM
'nom_usuar'@'host';
```

MYSQL. RESUM

4. Eliminar un usuari:
DROP USER 'nom_usuari'@'host';
5. Crear un rol:
CREATE ROLE 'nom_rol';
6. Assignar permisos a un rol:
GRANT privilegi ON nom_bd.nom_taula TO 'nom_rol';
7. Assignar un rol a un usuari:
GRANT 'nom_rol' TO 'nom_usuari'@'host';